

№1 2024 (113)

Рік заснування: 1999.
Свідоцтво про державну реєстрацію:
Серія KB № 23669-13509 PR
від 9 листопада 2018 р.

Рішення Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення
№1984 від 28.12.2023.
ISSN: 1562-529X (Print)

НОВИЙ КОЛЕГІУМ

НАУКОВИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЖУРНАЛ

ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ЗАСНОВНИК:

Харківський національний
педагогічний університет
ім. Г. С. Сковороди

РЕДАКЦІЯ

Ю. Д. БОЙЧУК,
головний редактор

Л. О. БЕЛОВА,
заступник головного редактора

О. П. КОТУХ,
відповідальний редактор

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ
Україна, 61166, Харків,
просп. Науки, 14.
тел.: +38 (093) 688-43-30,

E-mail: newcollegium.journal@gmail.com
[http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/
newcollegium](http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/newcollegium)
[https://nure.ua/branch/zhurnal-
noviy-kolegium](https://nure.ua/branch/zhurnal-noviy-kolegium)

Затверджено вченою радою
ХНПУ ім. Г. С. Сковороди,
протокол №4 від 25.03.2024

**Журнал внесено до переліку
наукових фахових видань України
з педагогічних наук, категорія "Б"**

**Видається за сприяння
Спілки ректорів вищих навчальних
закладів Харківської області
та Харківського університетського
консорціуму,
за підтримки Департаменту науки
і освіти Харківської обласної
військової адміністрації**

РЕДАКЦІЙНА РАДА

В. І. АСТАХОВА, доктор історичних наук, професор, Україна

В. С. БАКІРОВ, доктор соціологічних наук, професор, академік НАН
України, член-кореспондент НАПН України, Україна

Л. О. БЕЛОВА, доктор соціологічних наук, професор, Україна

В. О. БОГОМОЛОВ, доктор технічних наук, професор, Україна

Ю. Д. БОЙЧУК, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент
НАПН України, Україна

Т. О. ДОВЖЕНКО, доктор педагогічних наук, професор, Україна

В. А. КАПУСТНИК, доктор медичних наук, професор, Україна

О. Е. КОВАЛЕНКО, доктор педагогічних наук, професор, Україна

А. І. КУЗЬМІНСЬКИЙ, доктор педагогічних наук, професор,
член-кореспондент НАПН України, дійсний член Міжнародної
слов'янської академії освіти імені Я. А. Коменського, Україна

С. Є. ЛУПАРЕНКО, доктор педагогічних наук, професор, Україна

О. О. МАТВЕСЬВА, доктор педагогічних наук, доцент, Україна

С. В. ПАНЧЕНКО, доктор технічних наук, професор, Україна

В. С. ПОНОМАРЕНКО, доктор економічних наук, професор,
член-кореспондент НАПН України, Україна

Н. О. ПОНОМАРЬОВА, доктор педагогічних наук, професор, Україна

Є. І. СОКОЛ, доктор технічних наук, професор, член-кореспондент НАН
України, Україна

В. В. СОКУРЕНКО, доктор юридичних наук, професор,
член-кореспондент Національної академії правових наук України, Україна

Т. О. СТРЕЛКОВА, доктор технічних наук, професор, Україна

МАРК БРАУН, професор, директор Національного інституту цифрового
навчання, Дублінський міський університет, Ірландія

ТЕРЕЗА ЯНИЦКА-ПАНЕК, професор PUSB, Академія наук стосованих
імені Стефана Баторія (Польща)

ЗМІСТ

ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА В УКРАЇНІ

ОСВІТА ТА СУСПІЛЬСТВО

<i>Бойчук Ю., Борисов В., Рибалко Л., Дідоренко Г.</i> Освітній хаб ХНПУ імені Г. С. Сковороди: мета, функції, напрями і зміст роботи	3
<i>Доценко С., Собченко Т.</i> Імплементация штучного інтелекту в наукове середовище закладів вищої освіти України	11
<i>Довженко Т.</i> Феномен дитинства у філософській антропології: історичний екскурс	17
<i>Чихаріна К.</i> Концепція меритократії в контексті сучасної інтелектуальної еліти Сингапуру (англ. мовою) ...	23

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ

<i>Благовестова О., Печерцев О.</i> Організація дистанційного навчання при викладанні комп'ютерних дисциплін для здобувачів вищої освіти спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»	28
<i>Марголін А.</i> Загальна характеристика аудіовізуальних засобів навчання (англ. мовою)	33
<i>Горбатюк А.</i> Спілкування майбутніх військовослужбовців Національної гвардії України у процесі професійної підготовки: нові підходи	37
<i>Олійник О., Солошенко О., Васильєва М.</i> Цивільний захист як освітня компонента професійної освіти (з досвіду викладання в ХНПУ ім. Г. С. Сковороди)	41

МЕТОДОЛОГІЯ ОСВІТИ

<i>Шкретієнко Л., Рябокiнь М.</i> До проблеми патріотичного виховання дітей та молоді	49
<i>Северин Н.</i> Нові ігрові стратегії у освітньому процесі вищої школи	55
<i>Петренко Т.</i> Компетентності крос-культурної комунікації учасників освітнього процесу в університеті: механізми та інструменти комунікативного менеджменту	61
<i>Козиренко С.</i> Формування office skills здобувачів вищої освіти у процесі професійної підготовки	66
<i>Науменко Н., Козлов А.</i> Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх учителів початкової школи в умовах освітніх ризиків	70
<i>Середа Г.</i> Проблеми викладання іноземної мови в технічних закладах вищої освіти	77
<i>Кунденко Я., Гаплевська О.</i> Формування цінностей у освітньому просторі сучасної України	82

ЛІТОПИС

<i>Пономарьов О., Черемський М.</i> Світоч свободи та рівноправності в освіті. (До 310-ї річниці від дня народження Жана-Жака Руссо)	88
<i>Сіняєва О., Кречот М., Сичова Т., Сичов А., Завгородній О., Сіняєва О.</i> Історія аграрної освіти в Україні на період створення ХІМЕСту	102

ІНФОРМАЦІЯ

<i>«Живуть, Кобзарю любий, поміж нас і голос твій, і пензель твій, і слово»:</i> про підсумки роботи Всеукраїнського круглого столу, присвяченого 210-річчю від дня народження Тараса Григоровича Шевченка	107
<i>Анотації</i>	111

Мова видання — українська, англійська.
Художник обкладинки *О. Дербілова.*
Виконавець комп'ютерної верстки *В. Тарасенко.*
При використанні матеріалів журналу посилання на «НК» обов'язкове.
Точка зору редакції може не співпадати з точкою зору авторів.
Підп. до друку 30.03.2024. Формат 60×84/8. Папір офсетний.
Друк цифровий. Умов. друк. арк. 14,41. Облік.-вид. арк. 10,45.
Тираж 300 прим. Зам. № 117. Ціна договiрна.
Частина тиражу розповсюджується безкоштовно.

Адреса редакції: Україна, 61166, Харків, просп. Науки, 14, Харківський національний університет радіоелектроніки. Тел. (057) 702-08-30. E-mail: newcollegium.journal@gmail.com
Оригінал-макет підготовлено і тираж надруковано в ПФ «Колегіум», 61093, Харків, вул. Іллінська, 57/121, тел. +38 (093) 688-43-30. Свідоцтво про держреєстрацію: серія КВ № 16592-5064ПР від 23.04.2010.

© «Колегіум», 2024.

«Живуть, Кобзарю любий, поміж нас і голос твій, і пензель твій, і слово»:

*про підсумки роботи Всеукраїнського круглого столу, присвяченого
210-річчю від дня народження Тараса Григоровича Шевченка*

12 березня 2024 року у стінах Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди у змішаному форматі відбувся Всеукраїнський круглий стіл «Живуть, Кобзарю любий, поміж нас і голос твій, і пензель твій, і слово». В онлайн форматі були присутні близько 100 учасників.

З вітальним словом до учасників круглого столу звернувся ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України **Юрій Бойчук**, в якому зазначив, що видатний український поет, прозаїк, художник, політичний і громадський діяч Тарас Шевченко є символом незалежності України, мужність, волелюбність, служіння Батьківщині якого надихають українців і донині.

З привітаннями до учасників круглого столу також звернулися почесні гості: доктор юридичних наук, професор, ректор Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка **Олег Шермет**, доктор історичних наук,

кандидат політичних наук, професор, ректор Університету Григорія Сковороди в Переяславі **Віталій Коцур**.

Перша доповідь «Шевченко і час» **Георгія Філіпчука**, доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена НАПН України, першого заступника голови Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка, голови секретаріату «Конгресу української інтелігенції» була пронизана безмежною повагою і захопленням непересічною особистістю Тараса Шевченка, його багатогранною творчістю. Доповідач неодноразово наголосив на актуальності пророчих слів Кобзаря, на величі його постаті, з іменем якого захисники України ідуть у бій. Г. Філіпчук зауважив, що Т. Шевченка треба починати вивчати з дитячих літ, з дитячого садочку, бо виховання патріотизму, української ідентичності закладається саме з цього періоду.

Доповідь провідного бібліотекаря наукової бібліотеки ХНПУ імені Г. С. Сковороди **Світлани Мажари** «На вічнім шляху до Шевченка...» познайомила присутніх з літературознавчими розвідками, при-

свяченими Тарасу Шевченку. Змістова доповідь супроводжувалася слайдами віртуальної виставки видань останніх 25 років (1991–2017 рр.) із фонду наукової бібліотеки Сковородинівського університету.

Олена Варенікова, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури та журналістики імені професора Леоніда Ушкалова, заступник декана українського мовно-літературного факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка ґрунтовно дослідила «Творчість Тараса Шевченка в рецепції авторів збірника «Шевченко і його доба»».

У доповіді «Художня спадщина Т. Г. Шевченка» **Юлії Липчанської**, викладача кафедри образотворчого мистецтва ХНПУ імені Г. С. Сковороди, Тарас Шевченко був представлений одним з найвидатніших майстрів українського образотворчого мистецтва, який творив у галузях станкового живопису, графіки, монументально-декоративного розпису та скульптури, досконало володів технікою акварелі, олії, офорту, малюнка олівцем і пером і є автором понад тисячі мистецьких творів.

Разом з **Нікою Хворостенко**, театрознавицею, методистом Харківської спеціалізованої музично-театральної бібліотеки присутні переглянули подкаст-доповідь «Твори Тараса Шевченка на театральній сцені України». Автор яскраво представила приклади визначних постановок, що є незмінними у репертуарі багатьох українських театрів. Серед них відома постановка «Назар Стодоля» Харківського академічного драматичного театру імені Т. Шевченка, Національного академічного драматичного театру імені І. Франка, Волинського обласного академічного українського музично-драматичного театру імені Т. Шевченка, театрів міст Суми, Львова, Чернігова, Полтави, Кропивницького та ін. Доповідач зазначила величезний вплив генія Шевченка на формування свідомості і світогляду української нації, який є для нас неоціненним і незбагненим, бо «Шевченкова творча спадщина — це ціла академія для нашого народу».

Продовженням круглого столу стала захоплююча доповідь «Шляхами Тараса Шевченка: професійно-пізнавальні тури»

Ольги Шкири, директора бібліотеки Університету Григорія Сковороди в Переяславі, заслуженого працівника культури України. Разом з колективом бібліотеки дружнього університету учасники і гості заходу змогли здійснити подорож мальовничими шевченківськими місцями — Чернігівщиною, Полтавщиною, Черкащиною, Київщиною, Запорізькою обл. та ін. Завершила свою доповідь пані Ольга дуже зворушливим і надихаючим власним віршем «Україна — це країна», написаним 31.03.2022 р.

Презентацією оцифрованого видання Тараса Шевченка «Гайдамаки» (1920) **Олена Коробкіна**, директор наукової бібліотеки, модератор Всеукраїнського круглого столу, завершила захід.

Доповідач познайомила учасників круглого столу з особливостями «українського історичного роману у віршах», зауважила, що підґрунтям для написання поеми "Гайдамаки" слугували події народного

повстання Коліївщини на чолі з Максимом Залізняком та Іваном Гонтою. Підкреслила, що видання оздоблено малюнками, імовірно (достеменно невідомо), Опанаса Георгійовича Сластіона, відомого українського маляра і графіка романтично-народницького напрямку, етнографа, архітектора і педагога, які допомагають читачеві краще уявити світ, створений Шевченком та зануритися у його творчий вимір. Представлене видання з колекції фонду рідкісних і цінних видань наукової бібліотеки було оцифровано до ювілею Т. Шевченка і розміщено у репозитарії університету.

Окрасою Всеукраїнського круглого столу було художнє читання поезії Т. Шевченка студентами українського мовно-літературного факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка: **Котляревської Софії**, **Неронової Олени** «Минають дні, минають ночі»; **Верещаки Анни** «Думка»; **Федоренко Вікторії** «Мені однаково»; **Никоненко Владіслава** «Заповіт».

ІНФОРМАЦІЯ

Через вибухи у місті Харкові, задля безпеки присутніх, захід було призупинено та переведено в онлайн формат. Виконання музичних творів на слова Т. Шевченка студентами українського мовно-літературного факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка та факультету природничої, спеціальної і здоров'язбережувальної освіти, на жаль, не відбулось.

Щиро дякуємо учасникам та партнерам Всеукраїнського круглого столу за теплу, дружню атмосферу, змістовні доповіді, за багаторічну підтримку та співпрацю.

Про Тараса Шевченка можна говорити нескінченно, бо він як явище велике й вічно живе — багатогранний і невичерпний!

*Ольга Романовська,
завідувачка науково-методичного відділу,*

*Світлана Мажара,
провідний бібліотекар*